

NATURKORRIDOREN

FRA TRANSPORT TIL NATUR

Danmarks
Naturfredningsforening

EN UNIK MULIGHED

Naturkorridoren er en unik mulighed. Uden at være planlagt som natur er der opstået en korridor, der rummer en helt særlig mulighed for hovedstadsområdet.

Siden 1973 har der været en arealreservation til motorvej (Ring 5). Reservationen kaldes for transportkorridoren. I over 50 år er der ikke blevet opført nye bebyggelser i transportkorridoren, bortset fra motorveje på nogle delstrækninger.

Fra syd for Helsingør til Køge ligger dette sammenhængende areal, omtrent 1000 meter bredt og 70 km langt. Alene den del af transportkorridoren rummer et areal på ca. 7000 ha. Til sammenligning dækker Amager omtrent 9000 ha.

Den samlede reservation til transportkorridor er cirka 140 km lang. Vi fokuserer her på de 70 km.

Der bør ikke bygges yderligere motorvejene i transportkorridoren. Mange har talt for at ophæve reservationen til transport, og derefter lade alle de reservede arealer indgå i den generelle udvikling omkring hovedstaden. En udvikling, der kan betyde, at dele af korridoren vil blive bebygget og den unikke mulighed for at skabe en naturkorridor vil gå tabt.

Vi foreslår derfor, at man ikke blot skal ophæve reservationen til transport, men ændrer den til en RESERVATION TIL NATUR.

**HER LIGGER
TRANSPORT-
KORRIDOREN**

Gundsømagle naturreservat

Danmarks
Naturfredningsforening
foreslår: En arealreservation
til natur i transportkor-
ridoren. Det vil betyde stop
for motorvejsprojekter og
byudvidelser til fordel for
mere natur og øget adgang
til naturen.

Vildgræsning med kvæg

SÅDAN ER DET NU

Meget af landskabet omkring transportkorridoren er åbent, og præget af især landbrug og infrastruktur. Naturen er fragmenteret - det vil sige at den er brudt op i isolerede områder, adskilt af marker, byområder og veje. Landbrugets marker er blevet større, og dermed er mange læhegn og småbiotoper forsvundet. Afgrøderne dyrkes i monokultur, enkeltvis, og der bruges mange steder sprøjtemidler til bekæmpelse af svampe og insekter.

Når naturen deles op i små øer, mister arterne muligheden for at sprede sig, finde føde og danne levedygtige bestande. Uden sammenhæng og variation i naturen forsvinder de forbindelser, der holder økosystemer i balance op gennem fødekæden. Hovedudfordringerne for naturen i Danmark gælder også i og omkring transportkorridoren: Mangel på plads, ensartethed og manglende kontinuitet, dræning, mangel på store nøglearter og udledning af næringsstoffer og miljøfremmede stoffer.

Vi har brug for en tilgang, hvor vi planlægger på naturens præmisser - så vi ikke mister arter og levesteder, men i stedet sikrer adgangen til levende natur tæt på dér, hvor vi mennesker bor.

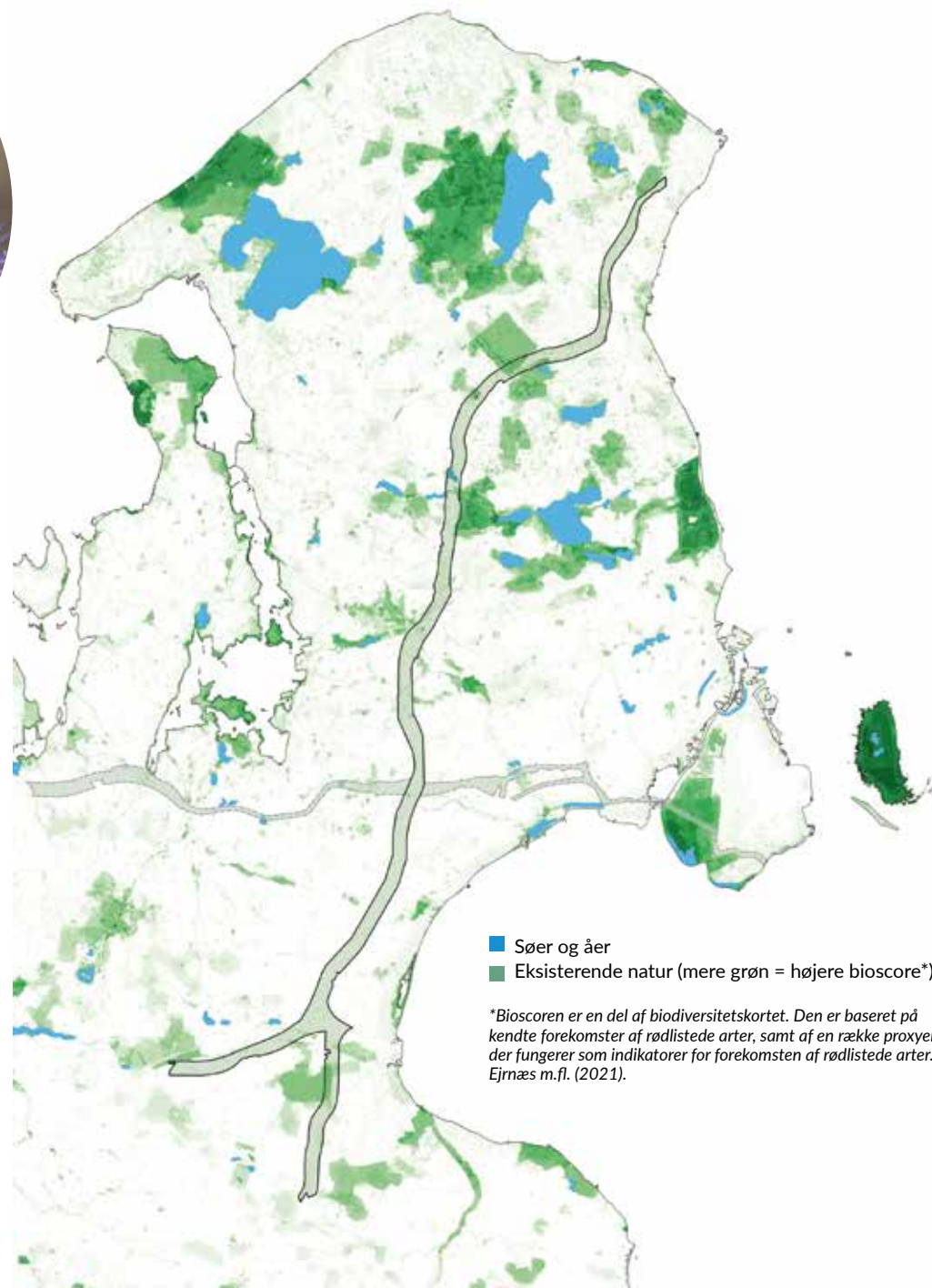
Fragmenteringen svækker ikke kun naturen, men også dens værdi for os som mennesker. Det bliver svært at komme til naturen og næsten umuligt at opleve lange og sammenhængende naturstier.

Adgangen til natur er ulige fordelt: Den er rigelig i Nordsjælland, men mangelfuld på Vestegnen og i de tætbefolkede forstæder, hvor behovet for grønne åndehuller er størst.

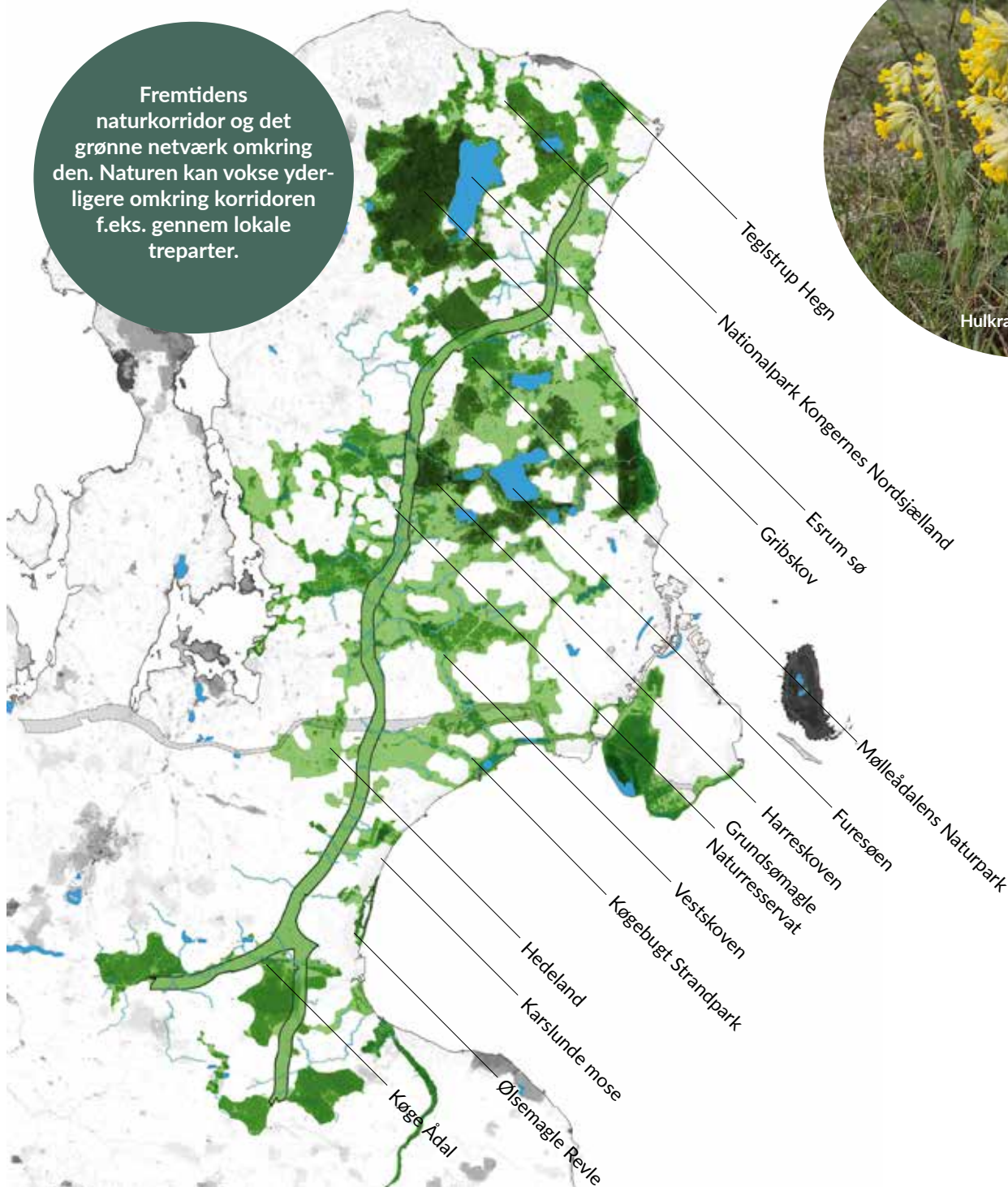

Humlebi på honningurt

Kun få arealer omkring hovedstaden er biologisk mangfoldige.

Fremtidens naturkorridor og det grønne netværk omkring den. Naturen kan vokse yderligere omkring korridoren f.eks. gennem lokale treparter.

MULIGHEDER

Den lange og brede korridor, der er reserveret til en motorvej, kan blive noget langt mere værdifuldt: En sammenhængende naturkorridor, der gavner både biodiversiteten og de mange mennesker, der bor i hovedstadsområdet. Et grønt bånd gennem Sjælland – bundet sammen af en natursti. Det første skridt er at reservere arealet til natur.

Naturkorridoren vil skabe det, som mangler i dag: Forbindelse. Den vil binde de grønne kiler sammen mellem hovedstadens byfingre.

I nord kan den forbinde de store skove – fra Store Dyrehave og Tokkekøb Hegn til Brøde Skov og Ganløse Skovene – og skabe en grøn korridor, der styrker både naturen og adgangen til den.

På Vestegnen kan tidligere lavbundsarealer forvandles til levende enge og moser – til levesteder for fugle, blomstrende natur og mennesker på rekreative stier langs Værebro Å, Gundsømagle Sø og videre ud til de fredede moseområder omkring Sengeløse-ringen.

I syd åbner korridoren nye muligheder for at genslynge åer, anlægge naturstier til Hedeland og skabe sammenhæng til skovene ved Køge.

Resultatet kan blive et bånd af natur, der strækker sig fra Helsingør til Køge – med vådområder, skove og lysåbne naturtyper side om side – og med en gennemgående natursti, hvor man kan bevæge sig til fods eller på cykel gennem et landskab, og hvor stien tager karakter af den natur, den går igennem.

Naturkorridoren vil ikke blot styrke naturen – den vil også højne kvaliteten af fremtidens byudvikling.

MERE BIODIVERSITET

Naturkorridoren kan blive rygraden i et sammenhængende grønt netværk omkring hovedstaden. En arealreservation til natur vil give mulighed for at de områder i Naturkorridoren, der endnu ikke er natur, gradvist kan omlægges eller genskabes.

Store dele af korridoren er i dag landbrugsjord, som gennem aftaler kan omlægges til mere ekstensive driftsformer. Det er f.eks. enge eller overdrev med store græssende dyr som køer, heste, kronvildt eller måske endda bison. Der kan også rejses ny skov med mulighed for græsning som det kendes fra Dyrehaven ved Klampenborg eller urørt skov gennem naturlig tilgroning.

Ved at forbinde eksisterende naturområder, vådområder og lavbundslande vil Naturkorridoren bidrage til større og mere robuste levesteder for arterne - og give en friere dynamik hvor der kan være plads til tidvise oversvømmelser.

Naturkorridoren kan give plads til at dyr og planter kan sprede sig på tværs af landskabet, og styrker dermed biodiversiteten i en region, hvor naturen ellers er presset af byudvikling og infrastruktur. Det er muligt ikke blot at reservere en korridor for naturen, men, med alle de tilstødende naturarealer, at kunne sammenbinde et meget stort, sammenhængende naturområde.

Vintergræsning ved Vaserne, Holte.

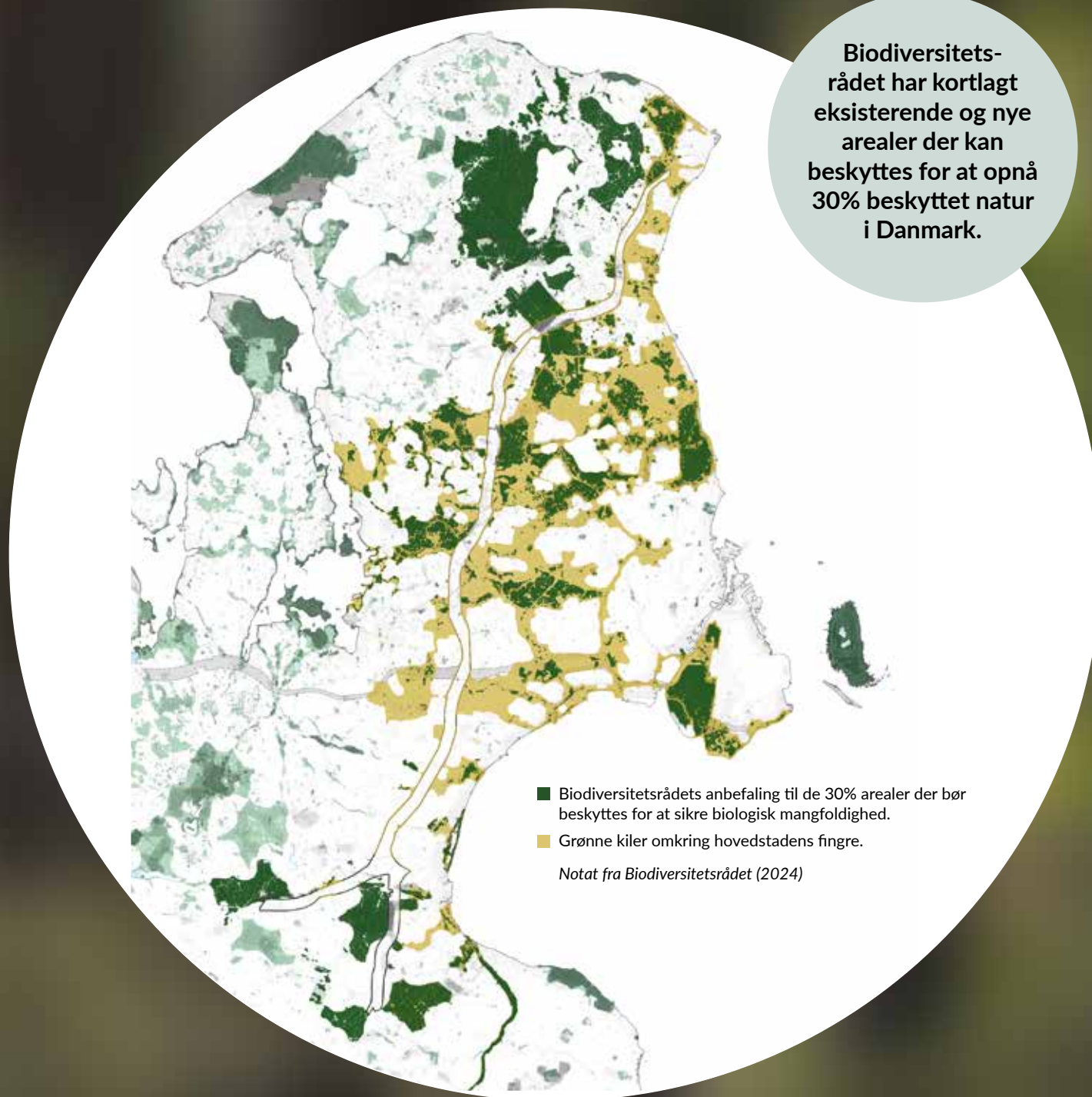
Blå anemone vokser bl.a. ved Ganløse
Ore som støder op til Transportkorridoren.

Gammelt birketræ i bøgeskov

Blåfugl på kællingetand

NATURVÆRDI FOR Mennesker

Naturkorridoren vil give borgere i nogle af hovedstadens tætbefolkede områder langt bedre adgang til naturen.

Når flere får naturen tættere på hverdagen, styrkes både de rekreative muligheder og folkesundheden.

Naturkorridoren kan bidrage til bedre livskvalitet, styrke fællesskaber og gøre områderne nær Naturkorridoren til langt mere attraktive boligområder. Samtidig skaber nærhed til naturen værdi for hele regionens udvikling, fordi grønne omgivelser er en af de mest efterspurgte kvaliteter i by- og forstadsområder.

I modsætning til motorveje vil Naturkorridoren ikke støje eller forurene luften med partikler. Tværtimod kan naturkorridoren sammen med de eksisterende naturarealer i hovedstadsområdet være en grøn lunge, hvor man kan finde styrke, ro og natur tæt på byen.

Boardwalk ved Gundsømagle

Gundsømagle fugletårn

Fælles naturudflugt

REKREATION

Naturkorridoren bør rumme et sammenhængende stisystem der binder hovedstadsområdet sammen med de store naturområder - nationalparker, Natura 2000-områder og gamle skove - og give mulighed for lange cykel- og vandreruter i naturen.

Stisystemet vil give nye muligheder for hverdagsmotion, naturoplevelser og bæredygtig transport, og samtidig gøre det muligt at opleve naturen på tværs af kommunegrænser.

Langs korridoren kan der indtænkes faciliteter der understøtter oplevelser i naturen: Fugletårne med udsigt til de store rovfugle som er i fremgang; formidlingscentre, hvor børn og voksne kan opleve biodiversitet og naturens kredsløb i praksis; eller steder til primitiv overnatning. Selvfølgelig også mange andre gode idéer som vil opstå gennem de lokale interesser i natur- og friluftsliv.

Naturkorridoren vil blive et sammenhængende rekreativt rum – et grønt bånd, hvor natur og friluftsliv bindes tæt sammen og bringes tættere på borgernes hverdag. Med de mange naturarealer som korridoren kan knytte sammen, kan det blive et kæmpe naturrum.

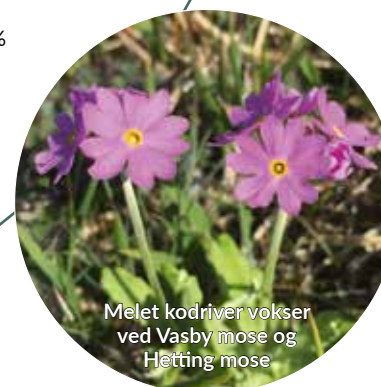
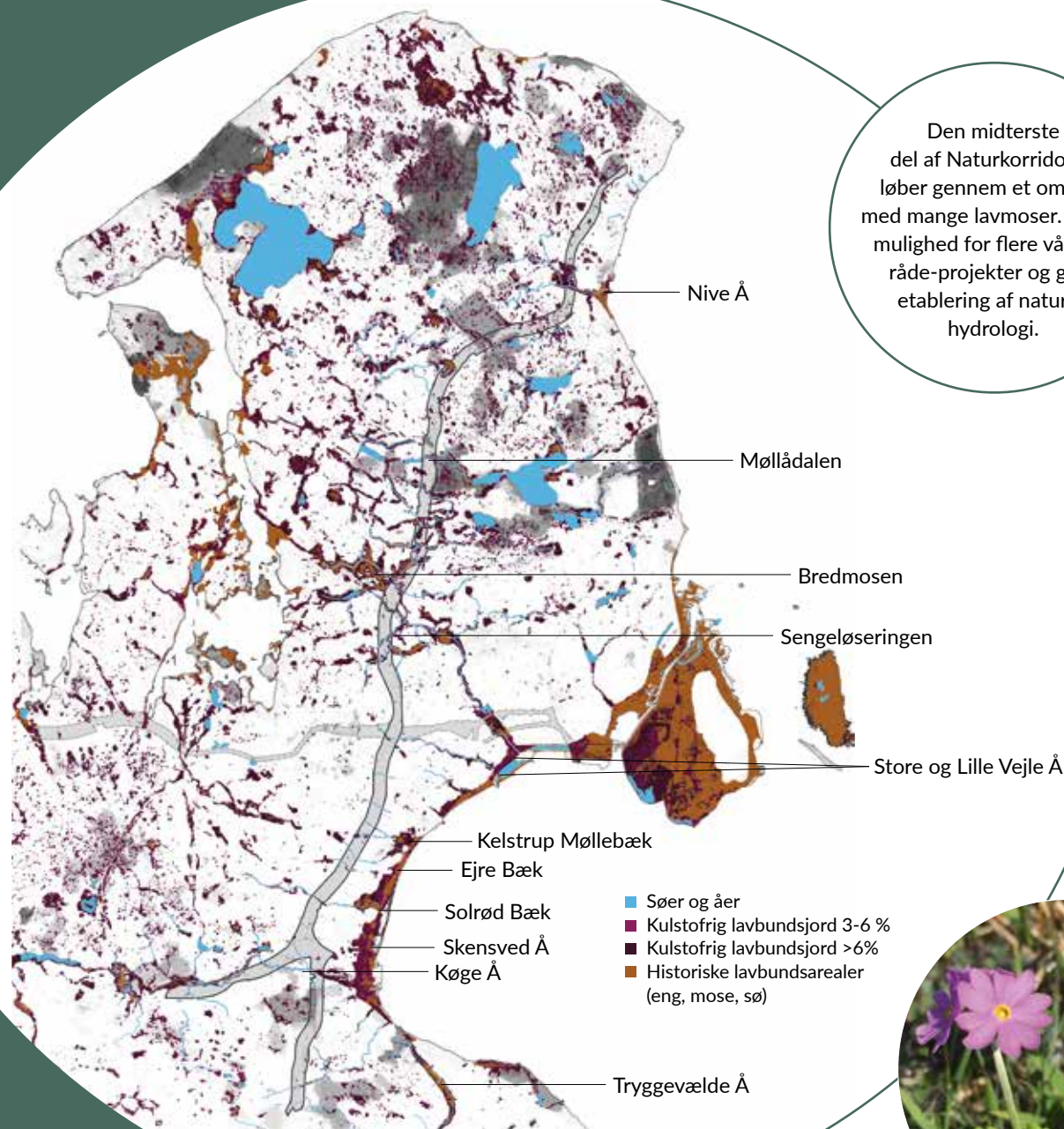
LAVBUNDSJORD OG VÅDOMRÅDER

Naturkorridoren rummer - især i den midterste del - mange vådområder, der naturligt forsinker vandets vej i landskabet. Genopretning af enge og moser kan styrke den forsinkelse af vand som i fremtiden bliver endnu vigtigere for klimatilpasning af boliger og byer.

Samtidig vil Naturkorridoren kunne forbedre adgangen til flere fredede moser på Vestegnen: Porsemosen, Vasbymose, Veksømose og Bredmosen. Især omkring Værebros Ådal og Hove Å er der mange bevarede lavmoser og et af de få steder i Danmark med den sjældne, lyserøde blomst melet kodriver.

Rapporten "Mere, bedre og større natur i Danmark" fra 2024, udpeger et muligt stort naturområde ved Gundsømagle Sø og Værebros Å - et område, der med Naturkorridoren ville kunne sammenbindes til Porsemosen og Vestsøen og med de andre fredede moseområder ved Sengeløse.

Naturkorridoren vil også give mulighed for genslyngning af nogle af åerne på Københavns Vestegn og langs Køge Bugt - for eksempel Skensved Å - genoprette enge ved Køge Å samt forbedre vandløbsstrækninger ved Nivå (Nive Å).

Grønsø Mose

FINGERPLANEN

Fingerplanen har i mere end 75 år formet hovedstaden. Den fastsætter rammerne om byvækst og sikrer grønne arealer og det åbne land mellem fingrene.

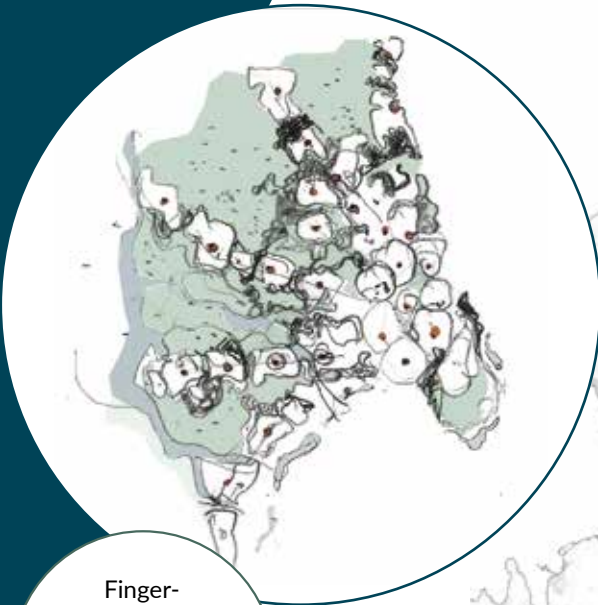
Naturkorridoren kan styrke en decentral vækst med mere ligelig udvikling i hele regionen. Den vil gøre bosættelse i de ydre dele af regionen mere attraktivt med hurtigere adgang til store, rekreative naturoplevelser - også i områder, der i dag har meget få naturområder. Dermed vil den bidrage til en mere ligelig adgang til natur for hele hovedstaden.

Ministeren for By-, Land- og Kirkeministeriet har lanceret en revision af Fingerplanen i 2026. Det åbner mulighed for at indtænke Naturkorridoren som en del af den samlede plan for hovedstadens grønne områder. Fingerplanen kan ændres, så transportreservationen bliver til en naturreservation, og dermed også aflyse motorvejsplanerne i korridoren.

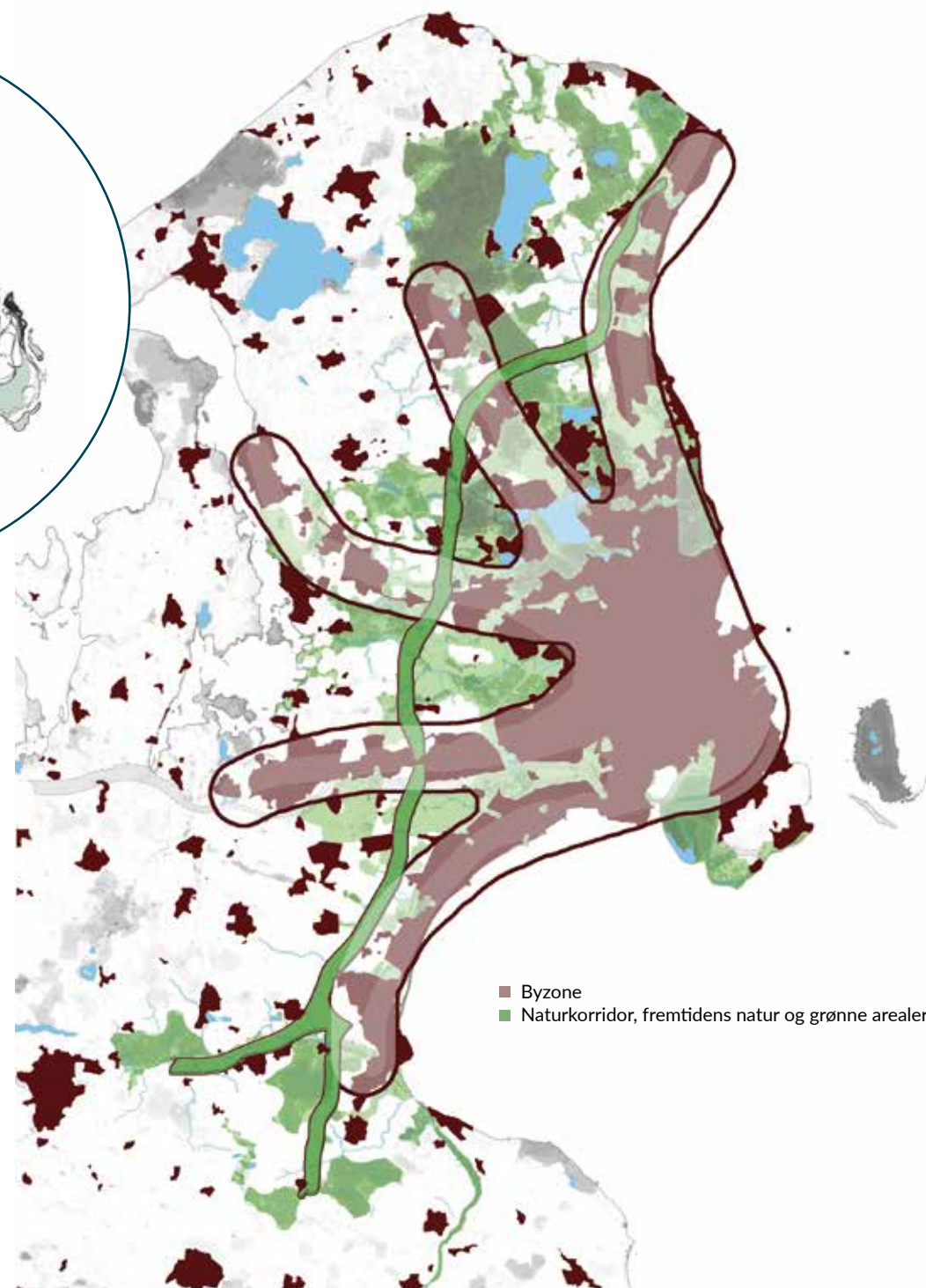
Naturkorridoren vil krydse fingrene i Fingerplanen, hvor S-togsnettet og veje giver hele hovedstadsområdet beboere god adgang til det fremtidige, samlede naturområde.

Ved at fastholde princippet om byudvikling i fingrene vil der både være plads til byudvikling og mulighed for at sikre store naturområder tæt på borgerne. Naturen i de indre og ydre grønne kiler i Fingerplanen bør samtidig forbedres med bedre adgang til natur og større naturarealer.

Mellem fingrene er der meget åbent land, som rummer potentiale til ny natur. Den Grønne Trepert vil angive arealer, der skal konverteres til natur. Sådanne arealer kan inddrages som naturområder i Fingerplanen, og naturkorridoren vil give dem mere værdi, fordi de kan bindes bedre sammen.

Fingerplanen og naturkorridoren som det grønne bånd der forbinder kilerne.

FORLØB OG ORGANISERING

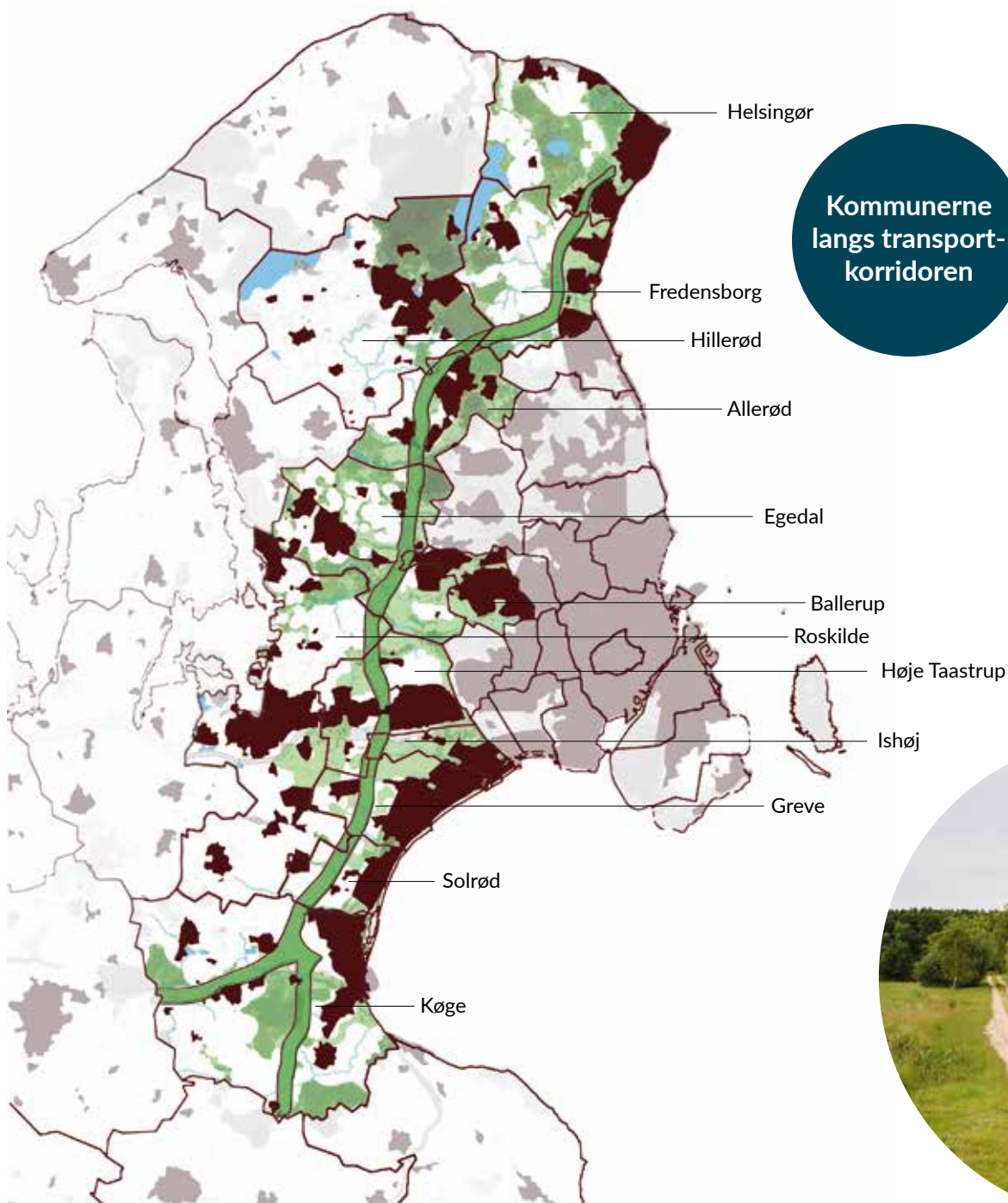
Det første afgørende skridt er at ændre transportreservationen til en reservation til natur.

Derefter skal der arbejdes med korridoren, så den bliver en naturkorridor, der ses og mærkes i virkeligheden, og ikke kun er streger på et kort. Dele af korridoren er allerede værdifuld natur, mens andre dele er landbrugsjord og infrastruktur. Arealreservationen sikrer muligheden for, at der kan etableres mere natur i korridoren. Den langsigtede vision er, at Naturkorridoren skal gøres til en korridor med natur.

Det er et arbejde, der vil strække sig over en årrække og vil involvere mange forskellige parter. Det er vigtigt, at der tidligt bliver lavet én eller flere stier gennem hele korridoren, så arealerne bliver tilgængelige for offentligheden. Ud fra stien kan de mange lokale interessenter bidrage med initiativer og gradvist skabe naturgenopretning og omlægning til gavn for natur, friluftsliv og andre relevante hensyn. Naturkorridoren vil derfor formes af de lokale ønsker og interessenter og af naturpotentialerne på stedet – ikke som en korridor tegnet med lineal, men som en, der udvikler sig over tid.

De mange kommuner, korridoren løber igennem, vil være centrale aktører. Borgergrupper, lokalsamfund samt natur- og friluftorganisationer vil og skal være væsentlige aktører. Der skal være gode rammer for ideer og initiativer – og naturligvis koordinering – så korridoren også formes som et samlet hele.

Kommunerne langs transportkorridoren

EKSEMPEL 1

TRANSPORTKORRIDOREN SET MOD NORD VED HOVE, EGEDAL KOMMUNE

EKSEMPEL 2

TRANSPORTKORRIDOREN SET MOD ØST VED KIRKELTE, FREDENSBORG KOMMUNE

Nej tak til
mere motorvej i
transport-
korridoren

NATURKORRIDOREN

FRA TRANSPORT TIL NATUR

Danmarks
Naturfredningsforening

